

HIILIMETSÄTALOUS OSANA TULEVAISUUDEN ILMASTORATKAISUJA

Hankkeen loppuseminaari 26.10.2022

Metsän lannoitus ja puuston kasvun/hiilen sidonnan kiihdyttäminen
Tuhkaskenaario hiilimetsätaloudessa

Kirsi Korpijärvi, VTT

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

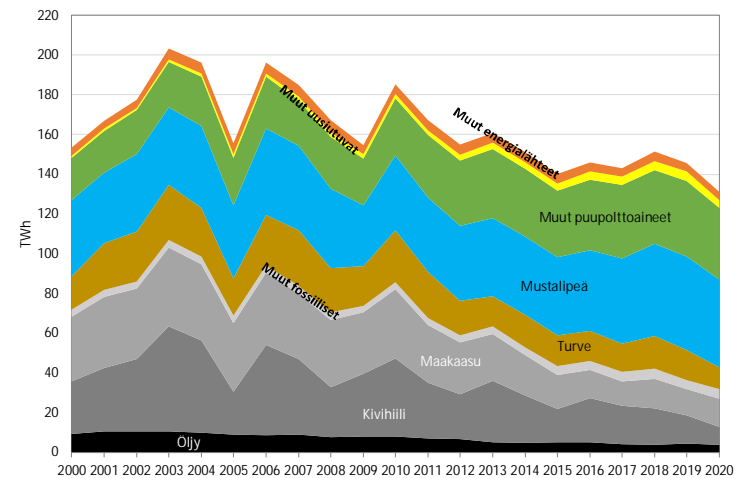
Biomassan polton tuhkat lannoitteina – Puutuhka hyvä lannoite turvemaametsille

- Suomessa on muodostunut vuosittain n. 500 000 t tuhkia biomassan poltosta.
- Monenlaisia tuhkia muodostuu eri kokoluokan laitoksilla ympäri Suomen – suuria ja pieniä määriä.
- Biomassan polton tuhkia hyödynnetään lähinnä maarakentamisessa sekä lannoitevalmisteina metsä- ja maataloudessa.
- Vain osa muodostuvista tuhkista täyttää lannoitelainsäädännön vaatimukset.
- Lainsäädäntö uudistumassa
  - EU:n lannoiteasetus 2019/1009 (16.7.2022 alkaen)
  - Suomen lannoitelainsäädännön kokonaisuudistus
    - Lannoitelaki 711/2022 (16.7.2022 alkaen)
    - Siirtymäaika menossa, uudet asetukset valmistelussa.

Sähkön ja lämmöntuotannon polttoaineet murroksessa

- Kivihiilen käyttö kielletty sähkön- ja lämmöntuotannossa 1.5.2029 alkaen.
→ Kivihiilen poltto on nyt tilapäisesti lisääntynyt, kun sähkön hinta on korkealla
- Turpeen käyttö on vähentynyt nopeasti, kun CO₂-päästöoikeuden hinta on noussut voimakkaasti.
→ Maailmantilanne on kuitenkin muuttunut nopeasti
  - Epävarmuus (tuonti)hakkeen saatavuudesta, huoltovarmuus
  - Turpeen alasajo saattaa hidastua
- Polttoon perustuvan energiantuotannon korvautuminen muulla uusiutuvalla energialla.
- Puupolttoaineiden kestävyys ja hyväksyttävyys, hiilidioksidipäästöistä joutuu mahdollisesti maksamaan tulevaisuudessa.

Polttoaineiden käyttö sähkön- ja lämmöntuotannossa (Tilastokeskus 2021)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Biomassan polton tuhkien muodostuminen tulevaisuudessa

- Turpeen tuhkapitoisuus paljon puupolttoaineita suurempi
→ Tuhkien kokonaismäärä laskee.
- Puupolttoaineissa luonnostaan enemmän ravinteita
→ Lannoitekäyttöön soveltuvien tuhkien määrä kasvaa, mikäli turvetta korvataan puupolttoaineilla.
- Mahdollinen kivihiilen poltto tai kierrätyspolttoaineiden käyttöönotto estää tuhkien lannoitekäytön.

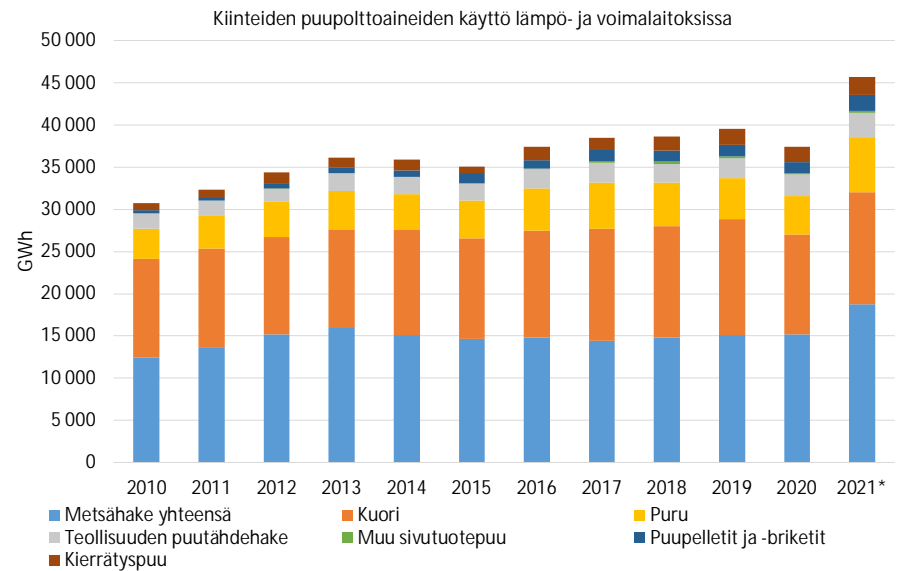

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Tuhkaskenaariolaskennan oletukset

Vuonna 2030

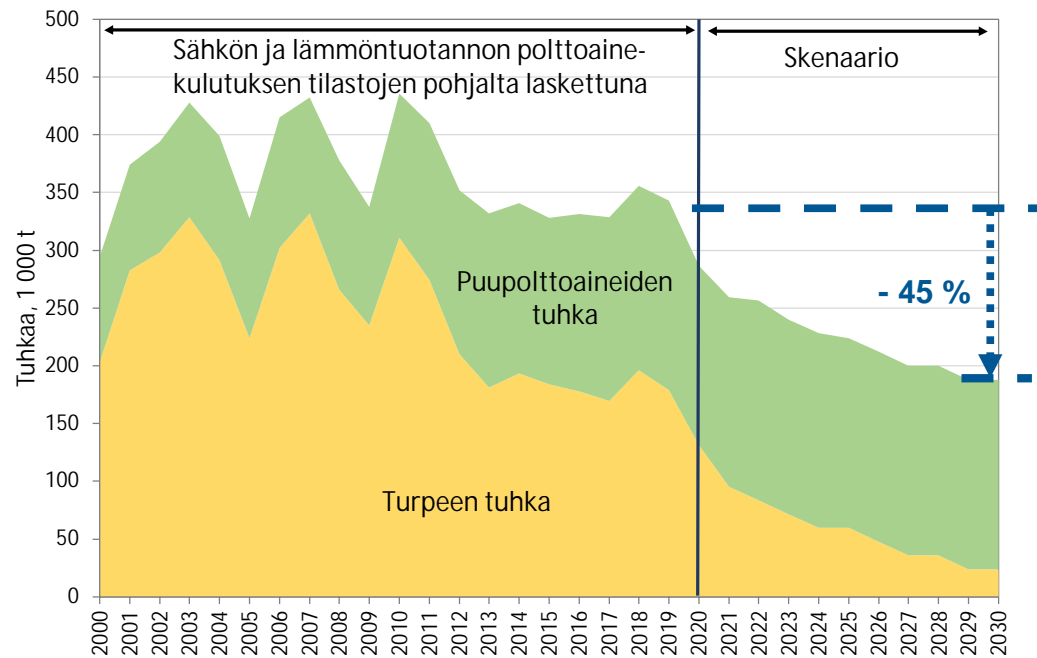
- Kivihiilen käyttö kielletty
- Turpeen käyttö vain huoltovarmuus-polttoaineena
11 TWh (v. 2020) → 2 TWh
- Puupolttoaineiden käyttö pysyy vuoden 2019 tasolla 38...40 TWh

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Puun energiakäyttö.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

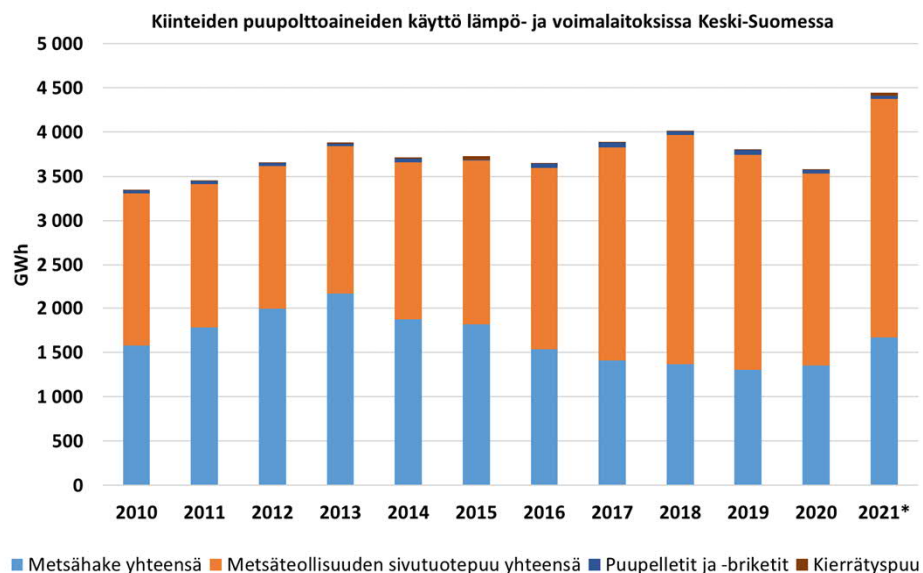
Puu-turvetuhkaskenaario 2030

- Puupolttoaineista muodostuvien tuhkien määrä pysyy suurin piirtein nykyisellä tasolla.
- Puu-turvetuhkien kokonaismäärä vähenee lähes puoleen.

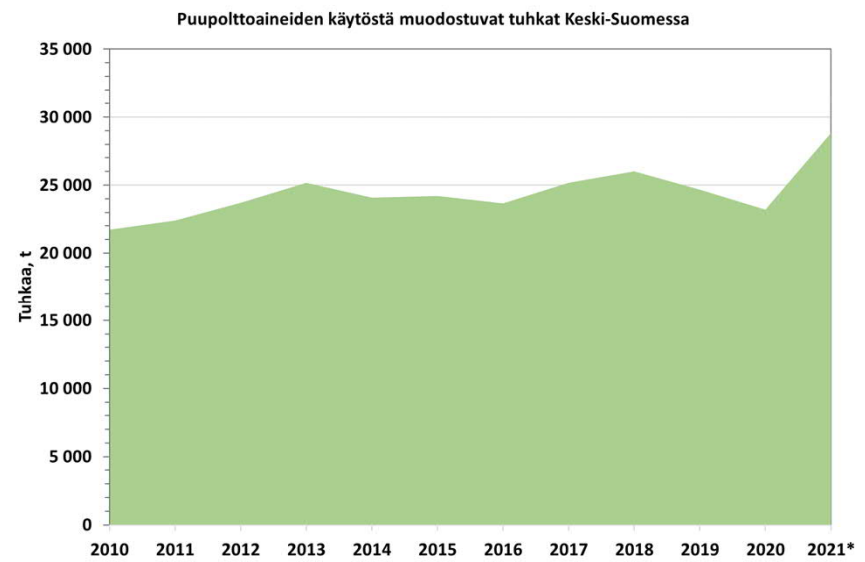
Huom! Kuvassa esitetyt lukuarvot tuhkalle ovat teoreettisia, eivätkä huomioi esimerkiksi petihiekkaa tai tuhkapitoisten lietteiden polttoa. Todellisuudessa biomassatuhkia muodostuu noin 1,5-kertainen määrä.

Puupolttoaineiden tuhkat Keski-Suomessa

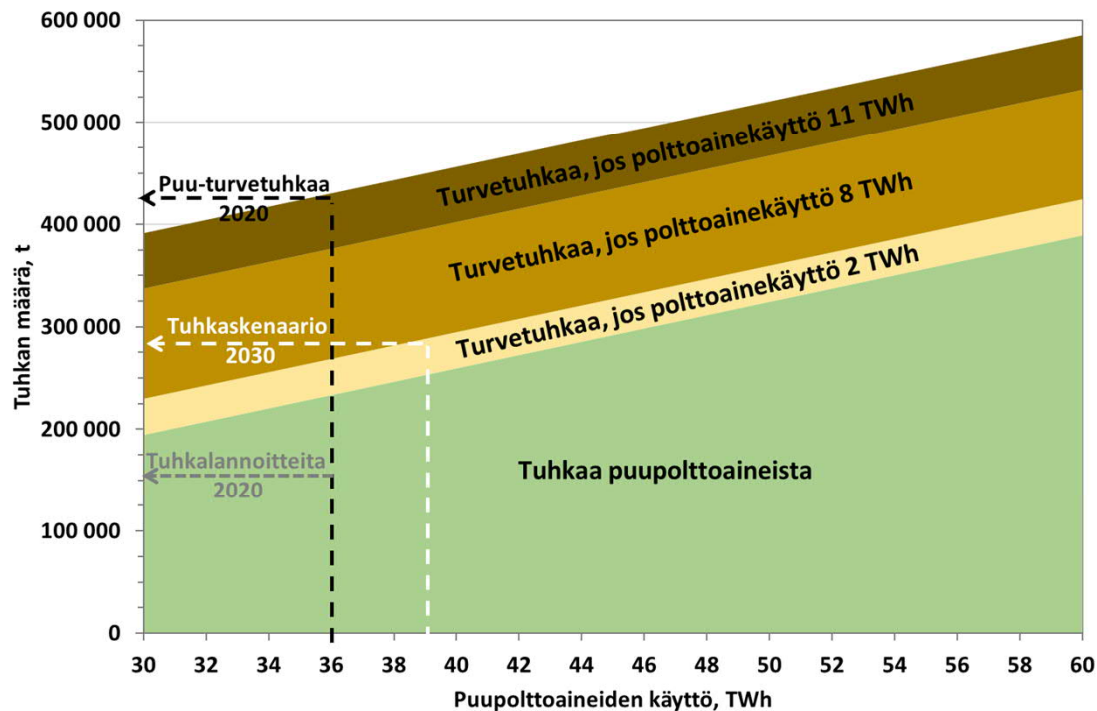
Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Puun energiakäyttö.

Keski-Suomen osuus 10-11 % koko Suomen puupolttoaineiden käytöstä/tuhkamäärästä

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Riittääkö tuhkaa metsälannoitukseen?

- Oletus: Tuhkalannoitteen levitysmäärä on 4 t/ha.
  - 10 000 ha = 40 000 t tuhkaa
  - 20 000 ha = 80 000 t tuhkaa
  - 30 000 ha = 120 000 t tuhkaa
- Oletus: 50 % skenaarion 2030 mukaan muodostuvista biomassatuhkista täyttää lannoitelainsäädännön vaatimukset ja ohjautuu lannoitekäyttöön ≈ 140 000 t, vertailuna: 159 000 t tuhkalannoitteita 2020

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Loppupäätelmät

- Biomassan polton tuhkia riittää metsälannoitekäyttöön jatkossakin, mikäli puupolttoaineiden käyttöä ei merkittävästi rajoiteta.
- Lannoitekäyttö kilpailee biomassatuhkista maarakentamisen kanssa. Tuhkien hyötykäyttö maarakentamisessa ilmoitusmenettelyllä on usein tuhkan tuottajalle lannoitekäyttöä edullisempaa.
- Uudistuva lannoitelainsäädäntö edesauttaa kierrätyslannoitteiden markkinoille pääsyä ja mahdollistaa myös biomassatuhkien laajemman käytön lannoitevalmisteiden raaka-aineena.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

KIITOS!

Yhteydenotot ja lisätiedot:
kirsi.korpijarvi@vtt.fi
www.vttresearch.com

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

